

ارتباط بین شیر مادر و تسکین درد در نوزادان

راحله محمدی، عفت مظاهری، مهری سید جوادی - اعضاء هیئت علمی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی

درمانی اردبیل

چکیده

مقدمه

درد، حسی ناخوشایند همراه با یک تجربه واقعی می باشد. تکامل نوروفیزیولوژیکی درک درد در اواخر سه ماهه دوم دوره جنینی کامل می شود و تحقیقات نشان داده که اکثر تجارب دردناک شدید و منفرد حداقل برای ماه ها به صورت پاسخ شدید و بیش از حد به طور روتین باقی می ماند. بررسی درد در نوزادان با توجه به ناتوانی نوزاد در بیان شفاهی درد بسیار مشکل می باشد. برای بررسی درد در نوزاد از حالات چهره و تغییر در پارامترهای فیزیولوژیک مانند ضربان قلب، فشارخون، تعداد تنفس و اشباع اکسیژنی استفاده می گردد. درد در نوزادان می تواند خطرات مختلفی را به همراه داشته باشد بنابراین یافتن یک راه ساده و قابل قبول برای رفع درد حائز اهمیت است. شیرمادر یک بی حسی موثر و ایمن برای کودکانی است که پروسیجرهای دردناک را تجربه می نمایند. نظریه های متعددی در رابطه با اثر ضد درد شیرمادر وجود دارد که برخی از این اثرات عبارتند از: ۱- حضور خود مادر که منبع آرامش برای کودک است. ۲- تماس فیزیکی با نوزاد (تماس پوست با پوست با مادر). ۳- انحراف توجه کودک. ۴- شیرینی شیرمادر (حضور لاکتوز یا مواد دیگر موجود در شیر مادر).

علاوه بر موارد ذکر شده برای اثرات ضد درد شیر مادر گفته شده که شیرمادر در مقایسه با سایر فرمولاهای مصنوعی حاوی غلظت بالاتری از تریپتوفان می باشد که باعث افزایش غلظت بتا آندورفین ها در بدن می شود و احتمالاً می تواند یکی از مکانیسم های موثر در کاهش درد کودکان باشد.

مطالعات قبلی انجام گرفته کنترل درد با مصرف خوراکی قند و یا تماس پوست با پوست را پیشنهاد می کردند ولی مطالعات اخیر نشان داده اند که تغذیه با شیر مادر در زمان درد بهتر از روش های پیشنهاد شده قبلی می باشد. بررسی متون در این رابطه نشان داد که تغذیه با شیرمادر در زمان انجام پروسیجرهای دردناک مانند خون گیری، تزریق عضلانی و یا واکسیناسیون به میزان قابل توجهی درد را کاهش می دهد. کودکانی که در حین انجام پروسیجر دردناک شیر مادر دریافت می کنند در مقایسه با گروه هایی که دریافت نمی کنند گریه کمتری داشته و تغییرات فیزیولوژیکی کمتری در آنها اتفاق می افتد.

نتیجه گیری: برای تزریق عضلانی، رگ گیری و... که روش دارویی مناسبی برای تسکین درد نوزاد وجود ندارد، بهتر است از این روش ساده، در دسترس، ارزان و از همه مهم تر طبیعی، بدون عارضه و عملی و قابل اجرا جهت تسکین درد نوزادان استفاده شود.